

§54

UN2019/310

Lokaler för grundsärskola

Beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen och skickar den vidare till kommunstyrelsen som återrapportering.

Utbildningsnämnden beslutar att grundsärskolan skall vara integrerad tillsammans med grundskolan och att grundsärskolan skall ha en permanent lokallösning from läsåret 21/22.

Ärendet

Utbildningsnämnden beslutade 2019-12-09 föreslå kommunstyrelsen att:

- ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att anordna lokaler i enlighet med presenterade behov, arbetet skall ske i nära samverkan med utbildningsnämnd.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-02-25 att:

-ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden utreda möjliga lösningar för utbildningsnämndens redovisade behov. Utredningen ska innehålla ett översiktligt lokalprogram, lokaliseringsförslag, tidsplan, preliminär investeringskostnad och beräknad lokalkostnad för utbildningsnämnden efter att lokalerna tagits i bruk. Återrapportering sker till kommunstyrelsen som samråder med utbildningsnämnden innan beslut fattas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen arbetar i nära samarbete kring uppdraget. Arbetsgruppen anser att det är viktigt att redan från början göra en permanent lokallösning för grundsärskolan ur flera aspekter.

Grundsärskolan ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling, förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns ämnesområden. Ämnesområden är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen.

Vid planering av lokaler för grundsärskolan är inkludering en mycket viktig parameter. Elever i grundsärskola ska vara en naturlig del av den övriga skolan och kunna delta i skolans verksamhet tillsammans med jämnåriga i så stor utsträckning som möjligt. En viktig förutsättning för inkludering är att lokalerna inte placeras separat från skolans övriga lokaler.

Eleverna ska även erbjudas en åldersadekvat miljö. Detta innebär att eleverna ska erbjudas ett

sammanhang där de möter andra elever i samma ålder. Fysisk tillgänglighet är en grundläggande förutsättning för att verksamheten ska kunna möta elever i behov av särskilt stöd.

Särskilda behov hos elever som mottages behöver mötas med olika typer av anpassningar.

Exempelvis behövs särskild kompetens hos personal och skolläda, särskilda läromedel eller annan utrustning. Även lokalerna behöver specialanpassas på olika sätt. Eftersom det rör sig om en mycket heterogen grupp av elever är det viktigt att skapa flexibla lösningar. Det handlar exempelvis om tillgänglighet i alla delar av skolan. Det ställer andra krav på yta per elev exempelvis förvaring av eldrivna rullstolar, hjälpmedel samt ett utökat behov av enskilda arbetsplatser. Grundsärskola är en personalintensiv verksamhet vilket kan påverka ytbehovet. Ett rimligt mått enligt exempelvis Stockholms stad och Göteborgs stad är 30-40 kvm/elev.

Skolans utemiljö är en viktig resurs för verksamheten. Förutom att erbjuda en plats för social samvaro, lek och återhämtning blir utemiljön allt viktigare som ett pedagogiskt rum. Utemiljön är dessutom viktig som en arena för fysisk aktivitet och rörelse. För att dessa funktioner ska kunna nyttjas av alla elever är det viktigt att skolgården är utformad på ett tillgängligt och inkluderande sätt. Säkerhet, väderskydd, belysning och akustisk miljö är andra viktiga aspekter vid planering av utemiljöer, liksom angöring. En tillgänglig utemiljö innebär att alla som använder den kan ta sig fram och vistas överallt.

Bristande tillgänglighet är dessutom en form av diskriminering, och tillgänglighetsfrågor regleras på många ställen i lagstiftningen (Plan- och bygglagen, Boverkets byggregler osv.). Vid planering av anpassade lokaler för elever i behov av särskilt stöd kan det dock finnas behov av att särskilt bevaka olika aspekter av tillgänglighet. Förutom fysisk tillgänglighet i form av möjlighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att röra sig obehindrat i lokalerna är även akustik och ljusmiljö viktiga delar. Detta innebär behov av konkreta anpassningar efter olika typer av fysiska funktionshinder som tillgång till hiss, möjlighet framföra permobil och tillgång till RWC med plats för brits och personal. Andra tillgänglighetsanpassningar kan röra markering av dörrar, trappor och dörrkarmar, kontrastmarkeringar mellan golv och vägg (färgsättning), tydlig och enhetlig skyltning. Skolans ljud- och ljusmiljö är särskilt viktig för elever med syn- eller hörselnedsättningar, koncentrationssvårigheter eller neuropsykiatriska diagnoser.

Det är dock viktigt att anpassningar inte begränsas till specialiserade lokaler för grundsärskola utan även utförs i gemensamma lokaler som slöjdsalar, hemkunskapssal, idrottssal, matsal och entréer. De anpassningar som kan behövas i gemensamma lokaler är inte nödvändigtvis begränsade till framkomlighetsåtgärder, utan kan – beroende på vilken typ av behov det handlar om – också vara kopplade till exempelvis ljud- och ljusmiljö.

Skolmåltiden är ofta en känslig och påfrestande situation, elever i grundsärskolan kan därför behöva en särskild lugn miljö, extra tid och/eller extra yta. Det kan vara positivt ur trygghetssynpunkt är att skapa ett enkelt pentry i hemvisten (spis, vatten, kyl och frys) för att möjliggöra för enskilda elever att äta i hemvisten.

Bedömning

Arbetsgruppen för lokalplanering av bl.a. grundsärskola bedömer att grundsärskolan skall vara integrerad tillsammans med grundskolan och att grundsärskolan skall ha en permanent lokallösning from läsåret 21/22.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen och skickar den vidare till kommunstyrelsen som återrapportering.

Utbildningsnämnden beslutar att grundsärskolan skall vara integrerad tillsammans med grundskolan och att grundsärskolan skall ha en permanent lokallösning from läsåret 21/22.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Lokaler för grundsärskola

Skickas till

Kommunstyrelsen